

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Moniky Červíčkové, Jaroslava Faltýnka, Heleny Válkové a dalších
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti
(notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních
poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 793)**

Vláda na své schůzi dne 20. dubna 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **souhlasné stanovisko** s tím, že se nicméně předkladateli doporučuje text tohoto návrhu zákona v rámci dalšího legislativního procesu dopracovat podle níže uvedených připomínek.

1. Vláda, jakkoli s předkládaným návrhem zákona obecně souhlasí a považuje jej za inovativní a souladný s moderními trendy elektronizace, upozorňuje, že v dalším legislativním procesu bude nutné vyjasnit vztah návrhu zákona k zákonu č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „AML zákon“). Návrh notářského řádu umožňuje vyhotovit notáři veřejnou listinu v elektronické podobě s tím, že notář může ověřit totožnost klienta na dálku. To by však bylo v rozporu se smyslem § 10 AML zákona, kdy je třeba za veřejnou listinu považovat i veřejnou listinu vyhotovenou notářem pro účely zprostředkované identifikace. Smyslem tohoto ustanovení je umožnit provedení identifikace účastníka obchodu v těch případech, kdy je nutná osobní identifikace a přitom se klient nemůže k identifikaci u povinné osoby dostavit. Klient se tak musí osobně dostavit na kontaktní místo veřejné správy nebo k notáři. Nelze tedy vyhotovit veřejnou listinu pro účely zprostředkované identifikace v elektronické podobě bez fyzické přítomnosti identifikovaného.
2. Vláda dále upozorňuje, že návrhem nově doplňované ustanovení § 64a notářského řádu umožňující prokázání totožnosti osob na dálku je třeba dát do souladu s úpravou § 2 zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, který stanoví, že vyžaduje-li právní předpis nebo výkon působnosti prokázání totožnosti, lze umožnit prokázání totožnosti s využitím elektronické identifikace pouze prostřednictvím kvalifikovaného systému elektronické identifikace. Vhodné by bylo, aby se při provedení identifikace vyžadovala

vysoká úroveň záruky, čímž by byla navržená právní úprava zároveň sjednocena s budoucí podobou úpravy AML zákona po novelizaci jeho úpravy provedené s účinností od 1. ledna 2021 zákonem č. 49/2020 Sb., kdy identifikace prostředkem elektronické identifikace s vysokou úrovní záruky v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace bude jednou z metod přípustných pro první identifikaci klienta ve smyslu AML zákona.

3. V předloženém návrhu absentuje posouzení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie. Důvodová zpráva k návrhu zákona postrádá zhodnocení slučitelnosti navrhované úpravy mj. s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, jakož i o posouzení existence oznamovací povinnosti České republiky vůči Evropské komisi podle čl. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu či podle čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. V tomto smyslu je nezbytné vztah navržené úpravy k právu Evropské unie vyjasnit v dalším legislativním procesu.
4. Nově navržená věta první v § 35a odst. 2 notářského řádu je nadbytečná, neboť jaké údaje lze využívat ze základních registrů, je již dnes upraveno v části desáté notářského řádu. Vláda doporučuje vypustit také větu druhou ve stejném ustanovení, kde se hovoří o zápisu údajů do Rejstříku zástav, Sbírky dokumentů, evidencí a seznamů podle § 35 odst. 1 notářského řádu ve formě referenční vazby na referenční údaje vedené v základním registru. Referenční vazba je kód nebo identifikátor, kterým je odkazováno na referenční údaj v základních registrech, přičemž se jedná o kód či identifikátor vedený pouze v základních registrech. Referenční vazbu tudíž nelze využívat v jiných informačních systémech veřejné správy.
5. Vláda také upozorňuje, že „*místo pobytu*“ není institut, který by byl upraven v zákoně č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, na nějž je v poznámce pod čarou u § 35e odst. 2 notářského řádu odkazováno. Vhodnější by bylo uvádět například „*adresu místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu na území České republiky anebo adresu bydliště mimo území České republiky*“.
6. Je třeba též zohlednit skutečnost, že některé údaje, které má notář podle navržené právní úpravy využívat ze základního registru, budou základní registry obsahovat až od 1. února 2022. Jde o nově vkládané údaje do § 109a notářského řádu.

7. V předloženém návrhu zákona není podle názoru vlády zcela vyjasněn režim správních poplatků. Mají-li být doklady vydané matričním úřadem použity v cizině, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad provede na žádost jejich ověření. Tyto úřady provádějí „mezistupňové“ ověření podle § 28 matričního zákona, poté následuje opatření dokladu vydaného matričním úřadem apostilní doložkou nebo legalizační doložkou Ministerstvem zahraničních věcí. Uvedený úkon doposud nebyl zpoplatněn. Důvodová zpráva k novele zákona o správních poplatcích, která je součástí předloženého návrhu zákona, však ke zpoplatnění ověření úředního podpisu nebo úředního otisku razítka za účelem použití listiny v zahraničí uvádí, že se týká ústředních úřadů státní správy a „ostatních úřadů“, které provádějí legalizaci veřejné listiny, jež je určena k použití v cizině, v případě, kdy je třeba ještě tuto listinu opatřit apostilní doložkou nebo legalizační doložkou provedenou Ministerstvem zahraničních věcí. Z toho tedy plyne, že úhrada správního poplatku ve výši 100 Kč za ověření úředního podpisu nebo úředního otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu za účelem jejího použití v zahraničí se vztahuje i na činnosti upravené matričním zákonem. Žadatel by tak poplatek musel uhradit několikrát. Je nicméně otázkou, zda jde o zamýšlený záměr předkladatelů.
8. Návrh zákona obsahuje i některé nedostatky legislativně technického charakteru a doporučuje se provést revizi jeho textu v uvedeném směru. V § 64a odst. 2 větě třetí notářského řádu lze například doporučit použití standardního odkazu na nařízení EU takto: „podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího elektronickou identifikaci“ (případně konkretizovaného v poznámce pod čarou celým názvem příslušného nařízení EU).